

UZASADNIENIE

Pozwem z 3 marca 2010 r. (data prezentaty sądu) przeciwko B. K. powód (...) Zespół Publicznych Zakładów (...) wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 25 900 zł wraz z ustawowymi odsetkami od następujących kwot:

1. 1 420 zł od 1 czerwca 2009 r.
2. 1 780 zł od 1 lipca 2009 r.
3. 3 880 zł od 1 sierpnia 2009 r.
4. 3 000 zł od 1 września 2009 r.
5. 7 020 zł od 1 października 2009 r.
6. 5 080 zł od 1 listopada 2009 r.
7. 2 720 zł od 1 grudnia 2009 r.

Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych (k. 1-7).

W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwana w trakcie zatrudnienia u pozwanego dopuściła się nadużyć na szkodę powoda poprzez przywłaszczenie sobie kwot należnych powodowi z tytułu opłat za szczepionki. Konsekwencją takich zachowań pozwanej było rozwiązanie przez powoda stosunku pracy z pozwaną w trybie 52 § 1 pkt. 1 k.p.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 19 kwietnia 2010 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. nakazał pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powoda kwoty dochodzone powództwem wraz z kwotą 2 400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, albo wniosła w terminie dwóch tygodni sprzeciw (k. 21-22).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (k. 26-29).

W uzasadnieniu wskazała na bepodstawność roszczenia strony powodowej z uwagi na brak podstaw merytorycznych do zasądzenia kwoty dochodzonej powództwem. W dalszej kolejności podała, iż zakres jej obowiązków nie obejmował transakcji kupna-sprzedaży produktów należących do powoda. Ponadto wskazując, iż w tym zakresie powód nie przeprowadził żadnych szkoleń lub stosownych zaleceń jak prawidłowo powinny być przeprowadzone wskazane czynności.

Postanowieniem z 15 kwietnia 2014 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. wobec toczącej się sprawy karnej 2ds. 475/14/IV dotyczącej czynu, na którym powód oparł swoje roszczenia w przedmiotowej sprawie (k. 469-470).

Postanowieniem z 26 maja 2015 r. Sąd podjął postępowanie w sprawie (k. 491).

Pismem procesowym złożonym na rozprawie 21 lipca 2015 r. powód zmodyfikował żądanie pozwu żądając ostatecznie nakazania pozwanej uiszczenia łącznie kwoty 25 520 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

1. 1 040 zł od 1 czerwca 2009 r. do dnia zapłaty;
2. 1 420 zł od 1 lipca 2009 r. do dnia zapłaty;
3. 3 880 zł od 1 sierpnia 2009 r. do dnia zapłaty;
4. 3 880 zł od 1 września 2009 r. do dnia zapłaty;

5. 5 000 zł od 1 października 2009 r. do dnia zapłaty;
6. 3 880 zł od 1 listopada 2009 r. do dnia zapłaty;
7. 6 420 zł od 1 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty.

Strona pozwana natomiast konsekwentnie nie uznała powództwa, wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana B. K. była zatrudniona w (...) Zespole Publicznych Zakładów (...) okresie od 18 stycznia 1994 r. do 23 listopada 2009 r. Pozwana świadczyła pracę w jednej z jednostek organizacyjnych powoda - Przychodni (...) przy ul. (...) na stanowisku pielęgniarki. Miejszem wykonywania obowiązków pracowniczych był gabinet poradni dzieci zdrowych. Bezpośrednią przełożoną pozwanej była naczelną pielęgniarka zespołu (...) (zeznania świadka A. S. (1) – k. 48-50).

Do obowiązków pozwanej należało wykonywanie szczepień oraz ich sprzedaż. Czynności te wykonywała wraz z pielęgniarką H. O.. Pobieranie płatności za szczepionki komercyjne było dokonywane w gotówce na kwitariusz. Rodzicom szczepionego dziecka wydawany był oryginał oprócz tego były jeszcze dwie kopie. Jedna z kopii dostarczana była przez przełożoną pozwanej do dyrekcji w celu rozliczenia się ze sprzedaży, natomiast druga pozostawała w kwitariuszu. Ponadto pielęgniarki musiały odnotować datę oraz ilość otrzymanych szczepionek (zeznania świadka B. Z. – k. 67-69, zeznania świadka M. C. – k. 86-88).

Zdarzało się również, że rodzice przychodzili z własnymi szczepionkami, zakupionymi poza siedzibą powoda. Ten fakt był odpowiednio dokumentowany, takiej szczepionki nie wpisywano do kwitariusza (zeznania świadka H. O. – k. 89-90).

Osobą odpowiedzialną za zamawianie szczepionek z hurtowni i przekazywanie ich do poszczególnych placówek pozwanej była M. C.. Informacja o zapotrzebowaniu na szczepionki była przekazywana M. C. przez pozwaną albo H. O.. M. C. prowadziła dokumentację, w której odnotowane były wszystkie zamówione szczepionki z poszczególnych placówek (zeznania świadka M. C. – k. 86-88, zeznania świadka B. Z. – k. 67-69 zeznania H. O. – k. 89-90).

Szczepionki były przechowywane w lodówce, która nie posiadała żadnego zabezpieczenia (zeznania świadka K. C. – k. 101-103).

Forma sprzedaży szczepionek nie była uregulowana na piśmie, było to przekazane przez pracodawcę w formie polecenia przełożonej pozwanej. Pozwana nigdy nie zwróciła się z zapytaniem jak dokonywać sprzedaży szczepionek oraz w jaki sposób i w jakim czasie ma przekazywać pieniądze przełożonej (zeznania świadka B. Z. – k. 67-69).

Pozwana codziennie zabierała pieniądze ze sprzedaży szczepionek do domu. Następnego dnia rano zawoziła pieniądze w celu rozliczenia (zeznania świadka A. K. – k.104).

Pozwana B. K. miała możliwość oddawania pieniędzy uzyskanych ze sprzedaży szczepionek przełożonej. W placówce przy ulicy (...) znajdują się trzy kasy pancerne: jedna w rejestracji ogólnej, druga u przełożonej oraz kasa znajdująca się na trzecim piętrze (zeznania świadka A. S. (1) – k. 48-50 zeznania świadka B. Z. – k. 67-69).

Pieniądze uzyskane ze sprzedaży szczepionek zawożone były raz w tygodniu przez pracownika recepcji I. S. (1). Kierowcą który zawoził I. S. do głównej siedziby powoda był A. M. (zeznania świadka I. S. (1) – k. 103-104, zeznania świadka A. M. – k. 389-390).

W drugiej połowie listopada 2009 r. bezpośrednia przełożona pozwanej A. S. (2) otrzymała, informację od H. O., iż w rozliczeniach pieniężnych za szczepionki, wykryto rozbieżności. Na tę okoliczność kierownictwo placówki powoda

w składzie: A. S. (2), M. C. oraz K. K. (1) dokonało kontroli przychodów i rozchodów za szczepionki komercyjne w Poradni D Przychodni (...) przy ul. (...) (zeznania świadka A. S. (1) – k. 48-50, zeznania świadka M. P. – k. 69-71).

W wyniku kontroli dokumentacji w postaci kwitariuszy od grudnia 2008 r. do 18 listopada 2009 r., karty uodpornienia, historii zdrowia i choroby dziecka, książki gabinetu zabiegowego stwierdzono, że ilość szczepionek wpisanych do dokumentacji (oprócz wpisów do kwestionariuszy) są zgodne z ilością pobranych szczepionek i z potwierdzeniami odbioru. Porównanie wpisów do kwitariuszy z wpisami w dokumentacji medycznej wykazało, że daty na kwitariuszach są niezgodne z datami szczepień, wpłaty dokonywane są z około dwutygodniowym opóźnieniem. W kilku przypadkach brak jest wpisów wpłat za sprzedaż szczepionki do kwitariusza. W wielu przypadkach dokonywano wpisu do kwitariusza pomniejszonego o kwotę za jedną, dwie lub trzy szczepionki. W kwitariuszu za marzec 2009 r. widnieją daty z lutego 2009 r. Ponadto komisja stwierdziła, iż w wielu przypadkach na kopii kwitariusza dokonywano wpisu ołówkiem. W kontrolowanym okresie stwierdzono brak wpłat na łączną kwotę 25 900 zł (protokół z 11 grudnia 2009 r. – k. 8, zeznania świadka K. K. (1) – k. 88-89, zeznania H. O. – k. 89-90).

W dniu 23 listopada 2009 r. podczas spotkania z przełożoną powódka przyznała się do uczestnictwa w procederze, które opisano w protokole kontrolnym. Następnie oświadczyła na piśmie, iż zwróci kwotę która została zabrana przez nią samowolnie z kwitariuszy, za szczepienie komercyjne w przychodni przy ul. (...). Oświadczenie to zostało spisane w obecności kierownika zespołu medycznego ds. pielęgniarstwa A. S. (1), kierownika placówki przy ul. (...) Z. oraz zastępcy kierownika ds. personelu – M. P. (kopia oświadczenia – k. 7, zeznania świadka B. Z. – k. 67-69, zeznania świadka M. P. – k. 69-71).

Wyrokiem nakazowym z 22 grudnia 2014 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt III K 595/14 Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w W. III Wydział Karny orzekł, iż B. K. oskarżona o to, że jako osoba uprawniona do pobierania pieniędzy od pacjentów za zakupione szczepionki i do wystawiania pokwitowań wpłat, dokonała przywłaszczenia powierzonego jej mienia w ten sposób, że będąc osobą uprawnioną do pobierania pieniędzy od pacjentów za zakupione szczepionki i wystawiania pokwitowań wpłat poświadcziała nieprawdę na ich kopiach poprzez wpisywanie innych nazw sprzedanych szczepionek lub niewpisywanie wszystkich sprzedanych szczepionek przez co wykazywała kwoty niższe od faktycznie pobranych przywłaszczając w ten sposób różnice w wysokości pobranych pieniędzy, w tym w maju 2009 r. na kwotę 1 040 zł, w czerwcu 2009 r. na kwotę 1 420 zł, w lipcu 2009 r. na kwotę 3 880 zł, w sierpniu 2009 r. na kwotę 3 880 zł, we wrześniu na kwotę 5 000 zł, w październiku 2009 r. na kwotę 3 880 zł, w listopadzie 2009 r. na kwotę 3 440 zł oraz w okresie od 01 maja 2009 r. do 30 listopada 2009 r. w bliżej nieokreślonych dniach na kwotę 2 980 zł to jest łącznie na kwotę 25 520 zł na szkodę powoda to jest o czyny z art. 284 § 2 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 jest winna popełnienia zarzucanych jej czynów (wyrok nakazowy – k. 484-489).

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy niniejszej, których autentyczności nie podważała żadna ze stron. Podstaw do zakwestionowania ich wiarygodności nie znalazł również Sąd.

Sąd oparł się również na zeznaniach świadków: A. S. (1) (k. 48-50), B. Z. (k. 67-69) M. P. (k. 69-71), M. C. (k. 86-88), K. K. (1) (k. 88-89), H. O. (k. 89-90), K. C. (k. 101-103), I. S. (1) (k.103-104), A. M. (k. 389-390), K. K. (2) (k.439-441, k. 405) Zeznania wymienionych świadków wzajemnie się uzupełniały tworząc logiczny ciąg zdarzeń i korelowały z dokumentami złożonymi przez powoda do akt sprawy. Świadkowie w sposób wiarygodny opisali sposób przeprowadzenia kontroli w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami oraz jak wyglądała przyjęta procedura sprzedaży szczepionek w placówce powoda w tym sposób rozliczania się z utargu z dokonywanych przez pielęgniarki szczepień. Ich zeznania były spójne i rzeczowe.

Walorem wiarygodności Sąd obdarzył w części także zeznania świadków A. K. (k. 104) oraz J. K. (k. 104-105), w zakresie w jakim są zgodne z ustaleniami faktycznymi w szczególności, iż powódka zabierała uzyskany ze szczepionek utarg codziennie do domu. Jednakże utarg ten nie był oddawany w całości.

Zeznania świadka A. H. (k. 406-407) zasługiwały na uznanie ich za zgodne z rzeczywistością, jednakże nie przyczyniły się do rozpoznania sprawy, bowiem świadek z racji zajmowanego stanowiska nie posiadała wiedzy w przedmiocie objętym niniejszym postępowaniem. Analogicznie Sąd ocenił zeznania świadka J. S. (k.407), gdyż pracę u powoda rozpoczęła w okresie gdy pozwana tam już nie pracowała, dlatego też nie posiada wiedzy odnośnie zasad organizowania systemu prowadzenia zakupu i sprzedaży szczepionek obowiązujących we wcześniejszym okresie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Strona powodowa, ostatecznie zażądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanej B. K. kwoty 25 520 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Podstawą tego roszczenia były wyliczone na podstawie przeprowadzonej kontroli braki w rozliczeniach za sprzedawane szczepionki, które na późniejszym etapie postępowania uległo modyfikacji wobec ustaleń prawomocnego wyroku karnego. Powyższe zostało potwierdzone przez pozwaną poprzez podpisanie oświadczenia, w którym pozwana zobowiązała się do zwrotu brakującej kwoty. Oświadczenie pozwana sporządziła 23 listopada 2009 r.

Pozwana w toku procesu próbowała wykazać, iż braki pieniężne nie powstały z jej winy, a sporządzone przez nią oświadczenie, w którym zobowiązała się do zwrotu należnej kwoty, zostały przez nią sporządzone pod dużą presją, z obawy o sankcje i dominującą pozycję pracodawcy.

Dział V kodeksu pracy określa zasady odpowiedzialności materialnej pracowników. W Rozdziale I, w przepisach art. 114 – 123 k.p. ustawodawca określił zasady odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych. Odpowiedzialność ta została oparta na zasadzie winy, a jej zakres uzależniony został od jej rodzaju i stopnia. Dlatego też zasadnicze znaczenie ma rozróżnienie winy nieumyślnej dla której podstawę odpowiedzialności stanowią przepisy art. 114 k.p. i nast. Odpowiedzialność pracownika, który spowodował szkodę swemu pracodawcy z winy nieumyślnej jest ograniczona zgodnie z art. 119 k.p. do wysokości jego trzymiesięcznego wynagrodzenia. Natomiast szkoda wynikła z działań zawinionych umyślnie na podstawie art. 122 k.p. rodzi odpowiedzialność pracownika do pełnej wysokości spowodowanej przez niego szkody.

Szczególnie zaostrzoną odpowiedzialność pracowników ustawodawca przewidział jednak w Rozdziale II, za mienie im powierzone, w przepisach od art. 124 do 127 k.p. Zaostrzony reżim tej odpowiedzialności polega nie tylko na tym, iż pracownicy odpowiadają za szkodę zawsze w pełnej wysokości, ale również na tym, iż w przepisach tych została przyjęta konstrukcja winy domniemanej pracownika, któremu pracodawca powierzył mienie z obowiązkiem wyliczenia się z niego. Dla uwolnienia się od takiej odpowiedzialności pracownik musi wykazać, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie mienia (art. 124 § 3 k.p.).

Zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Jak wynika ze stanu faktycznego, pozwana B. K. pracowała w Zespole Publicznych Zakładów (...) na stanowisku pielęgniarki, do zadań powódki należało m.in. wykonywanie szczepień oraz pobieranie opłat za nie. Powódka była odpowiedzialna za prawidłowe rozliczanie się z przełożoną ze środków uzyskanych za sprzedane szczepionki. Przeprowadzona wewnętrzna kontrola wykazała, niezgodność pomiędzy ilością szczepionek zamówionych przez pozwaną, a ilością pieniędzy z których pozwana rozliczała się z powodem. Wskazać należy, iż w niniejszym postępowaniu pozwana nie udowodniła, że szkoda jaką wyrządziła pracodawcy powstała z przyczyn od niej niezależnych. Także całokształt przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego nie wykazał braku winy po stronie pozwanej.

Jednakże kwestią determinującą rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie jest zapadły 22 grudnia 2014 r. wyrok w sprawie karnej sygn. akt III K 595/14 stwierdzający, iż pozwana jako osoba uprawniona do pobierania pieniędzy od pacjentów za zakupione szczepionki i do wystawiania pokwitowań wpłat, poświadczyla nieprawdę na ich kopiach poprzez

wpisywanie innych nazw sprzedaży szczepionek lub niewskazywanie wszystkich sprzedanych szczepionek, przez co wykazywała kwoty niższe od faktycznie pobranych pieniędzy na łączną kwotę 25 520 zł na szkodę powoda. B. K. została uznana za winną zarzucanych jej czynów tj. czynów z art. 284 § 2 k.k. w zb. z art. 271 k.k. w zw. z 11§ 2 k.k.

Zgodnie z normą art. 11 k.p.c. zd. 1 ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że sąd – rozpoznając sprawę cywilną – musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). W postępowaniu cywilnym pozwany nie może bronić się zarzutem, że nie popełnił przestępstwa, za które wcześniej został skazany prawomocnym wyrokiem wydanym w postępowaniu karnym, ani też że przestępstwem tym nie wyrządził szkody. Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca, poczytalności sprawcy itp. Wszelkie inne ustalenia prawomocnego, skazującego wyroku karnego, wykraczające poza elementy stanu faktycznego przestępstwa, nie mają mocy wiążącej dla sądu cywilnego, nawet jeśli są zawarte w sentencji wyroku. Co do wysokości szkody wyrządzonej przestępstwem, w sytuacji, gdy ustalenie tej wysokości wynika bezpośrednio z ustalenia przedmiotu przestępstwa i stanowi jeden z elementów stanu faktycznego i nie ma charakteru ocennego, to również takie ustalenie jest dla sądu cywilnego wiążące (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 7 marca 1967 r., I CR 464/66, LEX nr 6122 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 2009 r., I PK 60/09, LEX nr 550992).

Wobec faktu, iż pozwana wobec uznania jej winną zarzucanych czynów, którymi wyrządziła powodowi szkodę określoną na kwotę 25 520 zł i została skazana prawomocnym wyrokiem karnym za czyny, które stanowią podstawę roszczeń dochodzonych przez powoda w niniejszym postępowaniu, Sąd w punkcie pierwszym postanowił o przyznaniu powodowi kwot zgodnie z jego żądaniem sformułowanym w ostatnim piśmie procesowym. Zasadzając odsetki zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. i w związku z 300 k.p. Sąd przychylił się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uchwale składu 7 sędziów z 22 września 1970 r., że wierzyciel może żądać odsetek od kwoty zagarniętej przez dłużnika od daty wyrządzenia szkody (uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów – zasada prawna z 22 września 1970 r III PZP 18/70, OSNC 1971/1/5).

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie II wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. 2013 poz. 490 j.t.), ustalając, że koszty zastępstwa procesowego poniesione przez stronę pozwaną stanowi kwota 1 800,00 zł. Nadto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd obciążył stronę przegrywającą kosztami sądowymi poniesionymi przez powoda, na które składa się kwota 1 295 zł stanowiąca uiszczoną przez powoda opłatę od pozwu.